

Natuurnotitie

t.b.v. voorontwerpbestemmingsplan
begraafplaats Buytenpark

DHV B.V.

Natuurnotitie

t.b.v. voorontwerpbestemmingsplan

begraafplaats Buytenpark

DHV B.V.

dossier : C7202.03.001

registratienummer : WA-WN20100050

versie : 3 - Eindrapport

Gemeente Zoetermeer

Eindrapportage

Januari 2010

INHOUD

BLAD

1	AANLEIDING	3
2	PLANGEBIEDEN EN NATUURWETGEVING	5
2.1	Beschrijving plangebieden	5
2.2	Voorgenomen veranderingen	9
2.3	Beperkende wetgeving, planologische bescherming	10
3	ONDERZOEK	12
4	AANGETROFFEN SOORTEN	13
4.1	Aangetroffen en verwachte soorten	13
4.2	Samenvatting	21
5	MOGELIJKE EFFECTEN EN BEPERKINGEN	23
5.1	Effecten	23
5.2	Beperkingen	23
6	GEBIEDSBESCHERMING	24
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	28
7.1	Conclusies	28
7.2	Aanbevelingen	28
8	OVERZICHT GEBRUIKTE BRONNEN	29
9	COLOFON	31

1 AANLEIDING

Ter voorbereiding van een voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan 'uitbreiding begraafplaats Buytenpark' is voorliggende natuurnotitie opgesteld. Wanneer een gemeente een bestemmingsplan wil wijzigen moet getoetst worden of beschermde en bijzondere plant- en diersoorten risico lopen en of er geen afbreuk aan de Ecologische Hoofdstructuur wordt gedaan. Voor deze natuurnotitie zijn een uitgebreide inventarisatieronde en een bureaustudie uitgevoerd, en zijn onze netwerken geraadpleegd.

Deze natuurnotitie behandelt een drietal deelgebieden: het terrein rond het nieuwe crematorium (inclusief een hondentrain- en paintballterrein), een weinig gebruikt driehoekig stuk sportveld en een drassige schapenweide met natuurvriendelijk ingerichte oeverzone. In deze natuurnotitie wordt beschreven welke ontheffingsplichtige soorten in de gebieden voor (kunnen) komen en of deze mogelijk schadelijke effecten kunnen oplopen bij realisatie van de plannen. Ook is beschreven waar planologisch beschermde EHS-gebieden liggen en of deze schadelijke effecten kunnen ondervinden van de realisatie van de plannen. Tenslotte is er aangegeven of voor bepaalde soortgroepen aanvullend veldonderzoek nodig kan zijn.

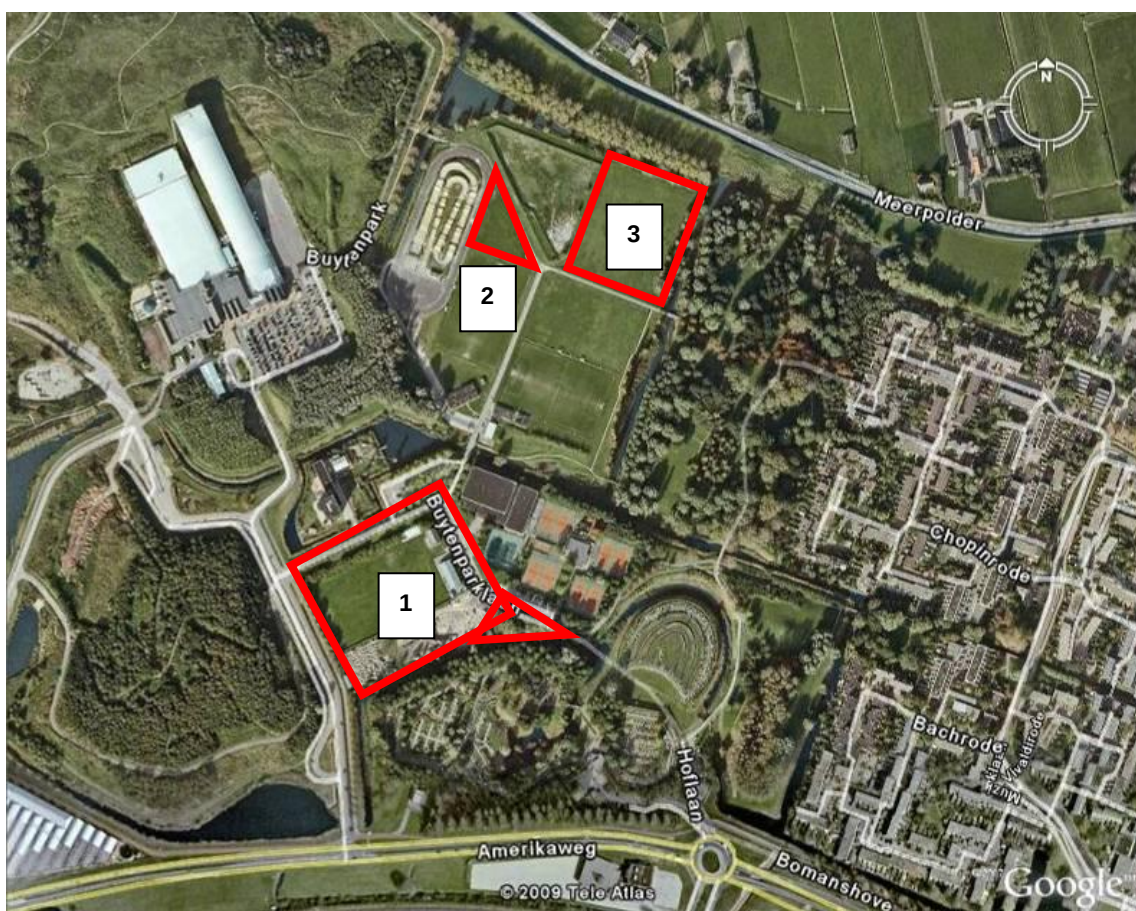

Figuur 1.1 *Het nieuwe crematorium ten noorden van de begraafplaats Buytenpark.*

2 PLANGEBIEDEN EN NATUURWETGEVING

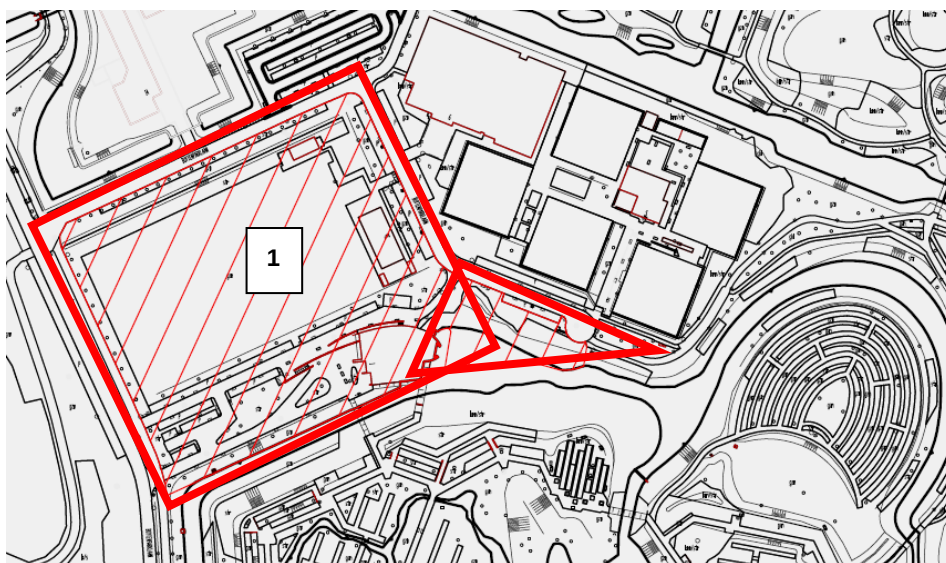
2.1 Beschrijving plangebieden

De huidige begraafplaats, het terrein van het crematorium, het huidige paintballterrein, het huidige hondenafrichtterrein (samen gebiedje 1 op luchtfoto) en de percelen waarheen het paintballterrein en het hondenafrichtterrein verplaatst zouden kunnen worden (gebiedjes 2 en 3), liggen alle tussen de wijk Buytenwegh in het westen van Zoetermeer en het Buytenpark, aan de Hoflaan / Buytenparklaan 1, 2717 AX Zoetermeer (Figuur 2).

Figuur 2.1 De ligging van de drie plangebieden ten opzichte van de wijk Buytenwegh (rechts op foto) en SnowWorld (linksboven op foto).

Locatie 1 bestaat uit een groenstrook tussen het water ten noorden van de oude begraafplaats en de parkeerplaatsen, een stuk aanplant met bosplantsoen en een oever, met oevervegetatie (Figuur 2.2). Ten noorden van het crematorium liggen twee goed onderhouden grasvelden (een paintbalveld en een grasveld waar de honden getraind worden, zie figuur 2.3). Daarnaast staan enkele gebouwtjes. De locatie is grotendeels omringd door hekwerken (met bosschages en laanbomen van berk en linde). Het terrein is vrij toegankelijk.

Figuur 2.2 Locatie 1: Groenstrook aan oostzijde, grasvelden met singel aan noordzijde van crematorium.

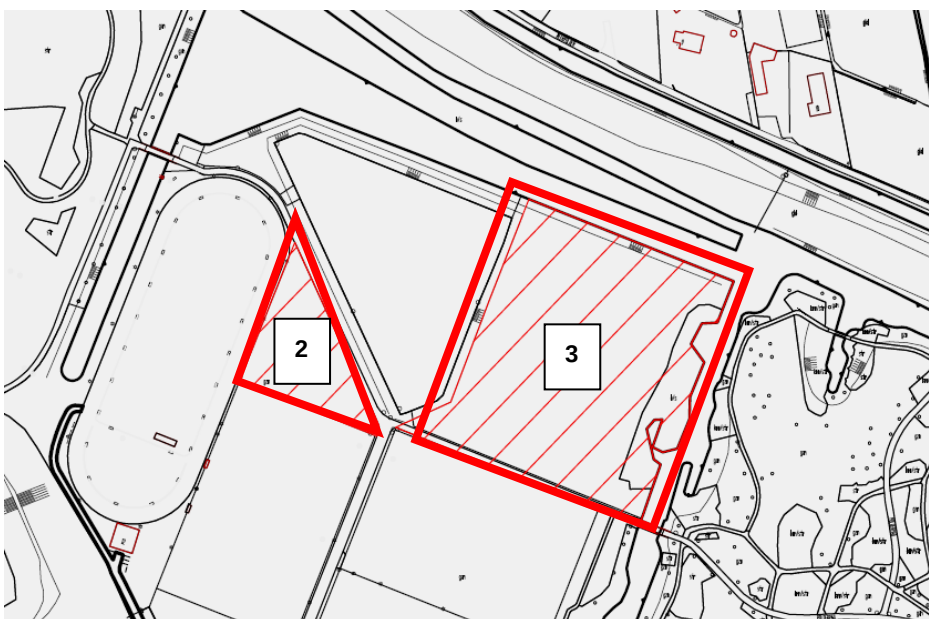
Figuur 2.3 De groenstrook, ten oosten van crematorium, tussen watergang en parkeerterrein

Figuur 2.4 De paintballocatie met gebouwen en groenstrook op achtergrond

De locaties waar de paintball- en hondentrainverenigingen waarschijnlijk naar toe gaan, zijn:

- * een driehoekig grasveld, ingezaaid met een grasmengsel dat gebruik als sportveld mogelijk maakt (locatie 2); in het gras ligt een rechthoekige zandbak. Een fietspad en een greppel, die doorsijpelwater vanuit het baggerdepot opvangt, scheiden locatie 2 van de grondwal van het naastliggende baggerdepot.

Figuur 2.5 Locaties 2 en 3, aan weerszijden van het baggerdepot

Figuur 2.6 *Het driehoekige grasveld, met zandbak, op locatie 2, met SnowWorld op achtergrond*

en

* een nat grasland, waarop schapen lopen (locatie 3), waarbij op het noordelijk deel van het terrein (bij het water) enkele jaren geleden een grondwal is aangebracht met daarop begroeiing. Langs het water van de oostelijk gelegen groengordel is een natuurvriendelijke oever aangelegd, bestaande uit ondiep water, riet, ruigtes, wilgenopslag, meidoorns en een rij oudere Italiaanse populieren. Tussen locaties 2 en 3 ligt een baggerdepot.

Figuur 2.7 Locatie 3, het natte schapenland.

2.2 Voorgenomen veranderingen

Op locatie 1 zal de uitbreiding van de begraafplaats worden gerealiseerd. Alle gebouwtjes worden afgebroken. De grasvelden zullen grotendeels verdwijnen en de bosschages (en laanbomen) waarschijnlijk worden weggehaald, gezien de specifieke voorzieningen die een begraafplaats nodig heeft. Het terrein zal met grond en zand worden opgehoogd. Langs de randen zal (klei)grond worden aangebracht, of in ieder geval substraat waarin bomen e.d. kunnen wortelen. Omdat opgehoogde grond of zand altijd een talud heeft, zullen de gronden voor de begraafplaats wel maximaal (tot aan de randjes!) worden gebruikt. Met het water en het talud naar het water gebeurt niets.

Op Locatie 2 zullen gebouwen komen voor de ijsvereniging en de fietsclub en bij de deze gebouwen zal waarschijnlijk 's avonds regelmatig verlichting zijn.

Locatie 3 zal heringericht worden. Er komen twee sportvelden, gebouwtjes en verlichting. In de bodem wordt een drainagesysteem aangebracht. De grondwal zal mogelijk verwijderd worden. Met het water en het talud naar het water gebeurt niets.

Het baggerdepot zal in de toekomst mogelijk worden verwijderd, maar valt buiten de opdracht.

2.3 Beperkende wetgeving, planologische bescherming

Ruimtelijke ingrepen mogen niet leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet, betreffende beschermde planten- en diersoorten (zie volgende groene kader).

Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Bepalingen betreffende planten op de groeiplaats (artikel 8):

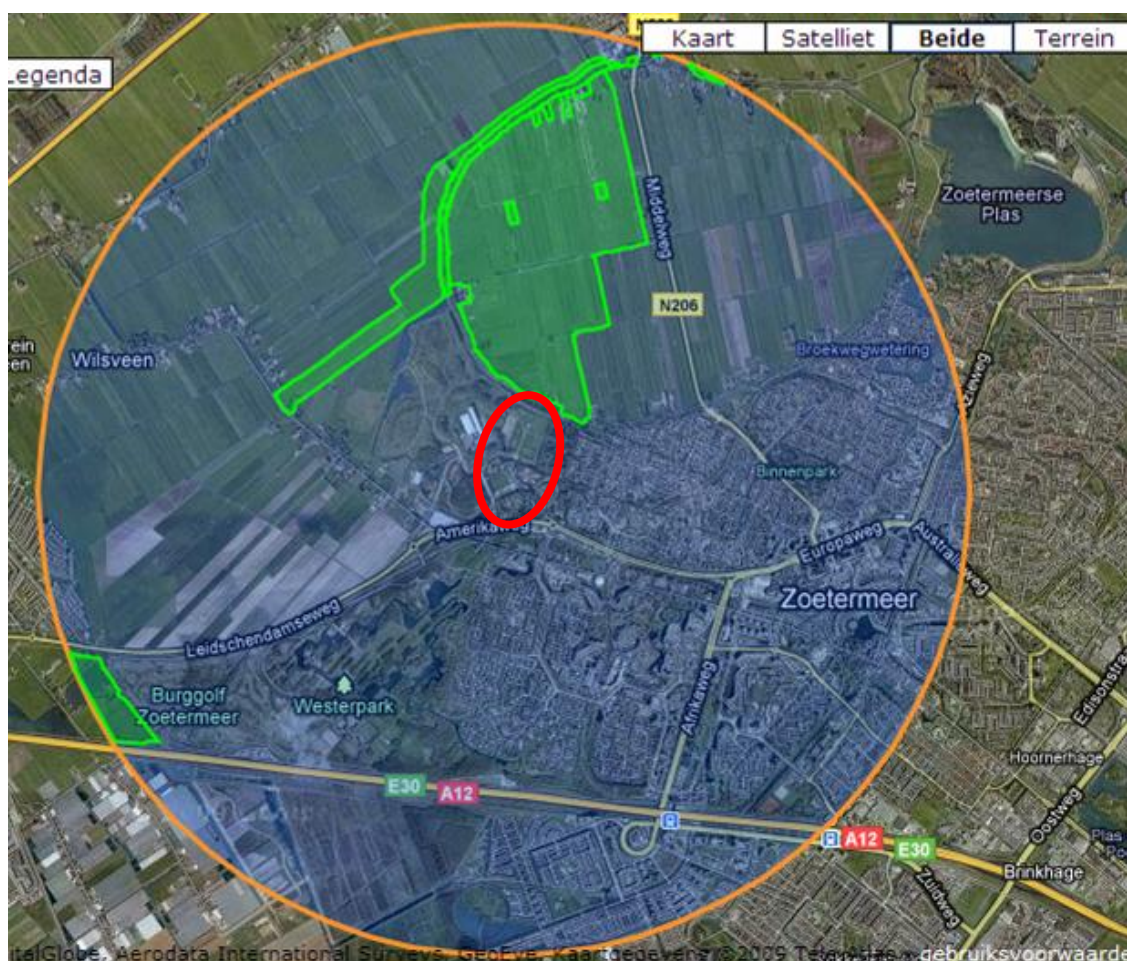
- Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of van hun groeiplaats te verwijderen.

Bepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving (artikelen 9 - 12):

- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De plangebieden liggen niet in de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur, de (P)EHS.

Het Buytenpark grenst ten noorden van de ringvaart aan het veenweidegebied Meerpolder (Figuur 3). Het westelijk deel van de Meerpolder maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur, en is planologisch beschermd als 'nieuwe natuur'. Projecten en plannen mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. De uitbreiding van de begraafplaats en de verplaatsing van de terreinen van de paintballers en de hondentrainers mogen dus geen significante negatieve gevolgen hebben op het optimaal functioneren van het veenweidegebied van de Meerpolder.

Figuur 2.8 Zoetermeer-West met in rood een indicatie van de ligging van de plangebieden en in lichtgroen de EHS.
Bron: Website Ministerie van LNV

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'De Wilck' ligt ruim zeven kilometer ten noordoosten van het plangebied. Gezien de afstand en de aard van de ingreep zijn er geen effecten op dit Natura 2000-gebied te verwachten.

Het compensatiebeginsel geldt als provinciaal beleid bij de toetsing van (bestemmings)plannen. Dit beginsel betreft de compensatie van verloren gaande natuur- en landschapswaarden als gevolg van de uitvoering van plannen. Uitgangspunt voor het beleid is dat deze aantasting moet worden voorkomen. Indien om zwaarwegende redenen aantasting niet is te voorkomen, dient compensatie van het verlies plaats te vinden.

Het compensatiebeginsel is onder meer van toepassing op de volgende (gebieds)categorieën:

- (Provinciale) Ecologische Hoofd Structuur;
- Rijksbufferzones;
- biotopen van zogenoemde Rode Lijst-soorten en gebieden buiten de EHS met (zeer) hoge natuurwaarden.

Dat betekent bijvoorbeeld dat bij het aantasten van leefgebied van een soort van de Rode Lijst, dit leefgebied gecompenseerd dient te worden.

3 ONDERZOEK

Veldinventarisatie

Het plangebied is op 15 december 2009 door een ervaren ecooloog onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bijzondere planten- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is de vegetatie langs de oevers in plangebieden 2 en 3 beoordeeld; ook de aanwezigheid van geschikte boomholtes in bomen, jaarrond beschermde nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen en vogels is onderzocht. Verder is de mogelijke aanwezigheid van bijzondere (Rode Lijst-soorten) vogels, amfibieën en kleine zoogdieren en overige natuurwaarden ingeschat.

Bureaustudie

Bestaande gegevens uit eerdere inventarisaties van Van der Goes en Groot (feitelijk verjaard), van de Stichting werkgroep Groenbeheer Nootdorp – Leidschendam, van bSR zijn, waar relevant in deze natuurnotitie gebruikt. Tevens is gekeken naar de gebiedsbescherming op de sites van LNV en de provincie Zuid-Holland en in documenten van de provincie ZH.

Op verzoek van de opdrachtgever zijn ook de dijken van het baggerdepot onderzocht.

Figuur 3.1 Op verzoek van de opdrachtgever zijn ook de dijken van het baggerdepot onderzocht.

4 AANGETROFFEN SOORTEN

4.1 Aangetroffen en verwachte soorten

Het veldonderzoek is uitgevoerd middenin de winter. De meeste vaatplanten, behalve de houtige gewassen, zijn dan bovengronds afgestorven en niet zichtbaar. Amfibieën, zoogdieren, broedvogels en insecten zijn vertrokken of zitten onvindbaar in hun winterverblijfplaatsen. De winter is de meest ongunstige periode om een veldbezoek uit te voeren. De in dit hoofdstuk opgesomde soorten zijn deels aangetroffen tijdens het nauwkeurige veldonderzoek, maar gedeeltelijk ook vermeld vanwege de geschiktheid van het terrein, de habitatsgeschiktheid. Enkele soorten zijn genoemd, omdat in eerdere onderzoeken (zie literatuuropgave) zij in het Buytenpark zijn vastgesteld.

Flora

Langs de **oever** van de groenstrook ten oosten van het crematorium zijn o.a. de volgende plantensoorten aangetroffen: klein hoefblad, pitrus, liesgras, grote brandnetel, akkerdistel, bitterzoet, haagwinde, wolfspoot, riet, kattenstaart, grote lisdodde, zwarte els, gestreepte witbol, schietwilg en harig wilgenroosje.

Figuur 4.1 Enkele van de meer dan 35 brede wespenorchissen in de groenstrook.

In de **groenstrook** tussen de watergang ten noorden van de oude begraafplaats en het parkeerterrein groeien meer dan 35 brede wespenorchissen, een door de Flora- en faunawet beschermde algemene plantensoort, staande in tabel 1 (algemene, beschermde soorten). Verder groeien hier drie zware grauwe abelen (en hun wortelopslag), gewone vlier, zwarte els, hazelaar, gewone es, hondsroos en groeit er veel

‘verwilde’ schijnaardbei (*Potentilla indica*). Op de bestaande begraafplaats, aan de overzijde van het water, is een zeer grote populatie (merendeels) rietorchissen aanwezig. In 2009 is daar ook weer een drietal bijenorchissen aangetroffen. Uitbreiding van deze soorten naar het plangebied is niet uit te sluiten.

Figuur 4.2 Schijnaardbei (*Potentilla indica*, links) en –in december- al bijna bloeiende hazelaar (rechts)

In de **houtsingels** rondom het paintball- en hondertrainterrein groeien geplante *Cornus mas*, struikkamperfoelie (*Lonicera xylosteum*), veldesdoorn, meidoorn en hondsroos. Er staan ook enkele goed onderhouden hagen van veldesdoorn. Langs de wegen en fietspaden staan rijen geplante zachte berken en lindes.

Figuur 4.3 Groenstrook met veldesdoorn en hazelaar en een rij lindes

De **graslanden** van alle drie de locaties bestaan uit ingezaaide grassoorten, die geschikt zijn voor intensieve betreding en begrazing, aangevuld met enkele grassoorten die er later tussen zijn gekiemd: gestreepte witbol, kweekgras, straatgras, fioringras en wat algemene vaatplanten zoals rode en witte klaver, weegbree en de voor bijen en hommels onmisbare paardenbloem. Het natte grasland van locatie 3 herbergt eveneens weinig bijzondere kruiden, maar mogelijk komen hier soorten voor van nat, matig voedselrijk grasland, zoals van het storingstype Zilverschoongrasland (geknikte vossenstaart, akkerkers) en storings- of tredplanten, zoals waterpeper, varkensgras en zwaluwtong.

Op de **grondwal van het baggerdepot** staan enkele knotwilgen en oude meidoorns, met daartussen ruigtekruiden, zoals grote brandnetel.

Op de opgeworpen **grondwal** op locatie 3 staan veel nachtschadeachtigen (bitterzoet) en kruisbloemigen, zoals koolzaad en zwarte mosterd.

Figuur 4.4 Grondwal met kruisbloemigen en nachtschaden en nat grasland met ingezaaide productiegrassen.

In de **oeverzone** langs locatie 3, langs de waterpartij van de groengordel, staan brede rietkragen, maar er groeien ook grote lisdodde, gewone vlier, breedbladige wilgen, schietwilg en zwarte els. Tussen oeverzone en grasland staat een rij forse meidoorns en oude Italiaanse populieren.

Op de grondwal van het baggerdepot staan enkele knotwilgen en oude meidoorns, met daartussen ruigtekruiden, zoals grote brandnetel.

Figuur 4.5 Oeverzone aan oostzijde locatie 3, met rij forse meidoorns en oude Italiaanse populieren

Slakken

Beschermden slakkensoorten zijn niet aangetroffen en, gezien de aanwezige habitats, niet te verwachten. Het voorkomen van de platte schijfhoren is niet onderzocht, omdat in het water geen ruimtelijke ingrepen plaatsvinden.

Geleedpotigen

Langs de oevers van de watergangen komen de waterjuffers lantaarntje en houtpantserjuffer veelvuldig voor, evenals andere algemene niet-beschermden libellensoorten. In de groenstroken leven in voorjaar en zomer tal van insecten, zoals solitaire bijen, zweefvliegen, hommels en dagvlinders die afhankelijk zijn van de nectar en het stuifmeel van de breedbladige wilgen, de kruisbloemigen en paardenbloemen.

Gezien de tijd van het jaar zijn geen insecten gevonden, behalve wat littekens van eitjes van de houtpantserjuffer. Onder stukken hout werden enkele algemene loopkever (Carabus)soorten aangetroffen, evenals algemene soorten pissebedden, duizendpoten en miljoenpoten. Beschermden insectensoorten zijn niet te verwachten, gezien het voedselrijke milieu en het ontbreken van bijzondere waardplanten voor dagvlinders of bijzondere watermilieus voor libellen, en (beschermden waterkevers) omdat in het water geen ruimtelijke ingrepen plaats zullen vinden.

Vissen

Omdat er geen maatregelen in het water plaatsvinden, is geen visbemonstering uitgevoerd.

Amfibieën

In de watergangen, en vooral in de poelen in de oostelijke oeverzone van locatie 3, planten zich ongetwijfeld de vijf gewone algemene amfibieënsoorten voort: gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker, meerkikker en middelste groene kikker. Met name de eerste drie soorten leven buiten het voorjaar in de landbiotopen van de plangebieden, in de groenstroken, tussen het gras en op de grondwallen. In de strak afgewerkte trottoirkolken bij het crematorium komen ongetwijfeld veel halfwas en adulte amfibieën om. Nadat ze in deze kolken zijn gevallen, kunnen ze er nimmer meer uit klimmen (figuur 4.6). De rugstreeppad komt in de onmiddellijke omgeving niet voor, en is in de lente en zomer van 2009 ook niet ten westen van Zoetermeer gehoord.

Figuur 4.6 Twee typen straatkolken waar amfibieën (maar ook loopkevers e.d.) veelvuldig invallen en nooit meer uit kunnen kruipen, in straatwerk bij het crematorium.

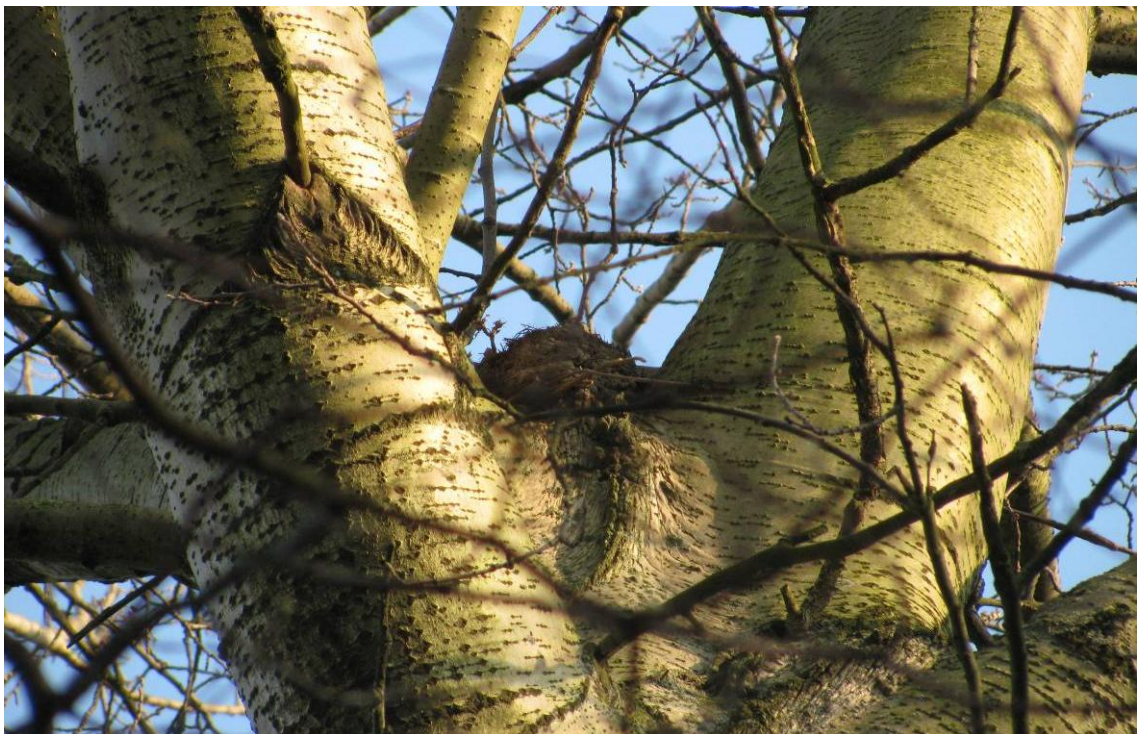
Vogels

Voeragerend in de watergangen zijn wilde eend, wintertaling, kuifeend, waterhoen en meerkoet waargenomen; een waterral riep in het riet bij locatie 3. In de fraaie rietkragen, oevervegetaties broeden in voorjaar en zomer zeker de volgende soorten: wilde eend, meerkoet, waterhoen, kuifeend, kleine karekiet, bosrietzanger en mogelijk fuut, kuifeend, waterral, rietzanger en misschien zelfs snor.

Figuur 4.7 De goed ontwikkelde rietkragen ten noorden en oosten van locatie 3, zijn zeer geschikt als leefgebied van moerasvogels, dwergmuis en mogelijk waterspitsmuis. In winter leefgebied van waterral, wintertaling en kleine zangvogels.

In de gebouwtjes van de hondentrainers en paintballers broeden waarschijnlijk geen vogels, gezien de nagenoeg naadloze afwerking. In de groengordels, houtwallen broeden zeker de algemene tuin-, park- en struweelsoorten fazant (met name op locatie 3), winterkoning (waarvan de deelpopulatie dit jaar door het langdurige sneeuwdek fors uitgedund zal zijn; nesten gevonden), roodborst, heggenmus, merel (nest gevonden), zanglijster, tiftjaf, fitis, zwartkop, staartmees (nest gevonden), putter (nest gevonden), groenling en mogelijk tuinfluiter. In de hogere bomen, zoals de drie zware grauwe abelen ten oosten van het crematorium en de Italiaanse populieren langs locatie 3, broeden in ieder geval grote lijster (nest gevonden, zie figuur 4.8), houtduif (nesten gevonden), vink, ekster (nest gevonden) en zwarte kraai (nest gevonden). In de oudere bomen komen geen spechtenholen voor, net zo min als oude snoeiwonden of loshangende stukken schors waarachter boomkruipers en mezen kunnen broeden. Veel fazanten, houtduiven en vinkachtigen foerageren in het winterhalfjaar op zaden van kruisbloemigen op de grondwal in locatie 3. Lijsterachtigen. Houtduiven, groenlingen en vinken foerageren op de bessen van de oude meidoorns en de bottels van de hondsrozen. De ransuil en buizerd zijn bekend als broedvogels van het naastgelegen Buytenpark en haar groengordels; de graslanden van locaties 2 en 3 maken zeker deel uit van het jachtgebied van deze muizenjagers. Het is niet onmogelijk dat in het voorjaar op locatie 3 een scholekster probeert te broeden; gezien de hoge recreatiedruk (honden) zal dat geen gemakkelijke taak voor deze weidevogels zijn. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten (zoals bedoeld in de aangepaste beoordeling van augustus 2009) in de drie plangebieden aanwezig.

Figuur 4.8 Nest van grote lijster in grote grauwe abeel, in groenstrook ten oosten van crematorium.

Zoogdieren

In de grondwallen van het baggerdepot, in de groenstroken rondom de grasvelden komen de volgende algemene (tabel 1 van de AMvB van de Flora- en faunawet) beschermde grondgebonden zoogdiersoorten voor: rosse woelmuis, veldmuis, bosmuis, bosspitsmuis, egel, mol en misschien ook aardmuis en/of huisspitsmuis. De groenstrook van locatie 1 herbergt een kleine deelpopulatie konijnen; op het schapenweide en de grondwal van locatie 3 leven enkele hazen. In de ruigtes en rietzomen komen

dwergmuizen voor (een nestje gevonden) en de zwaar (tabel 3 van de AMvB van de Flora- en faunawet) beschermde waterspitsmuis is vastgesteld¹ in de oevervegetaties van de ringsloot aan de noordkant van locatie 3 (figuur 4.7). Sporadisch zullen kleine marterachtigen, zoals hermelijn en bunzing in de groenstroken van vooral plangebiedje 3 jagen, op zoek naar woelmuizen en jonge hazen of konijnen.

Figuur 4.9 Holletjes van veldmuis of aardmuis, bosspitsmuis of huisspitsmuis in wal van baggerdepot (links) en onder planken bij hondentrainerrein (rechts).

Er zijn geen bomen met boomholtes die geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen. De bomen zijn op juiste wijze gesnoeid en goed onderhouden. De gebouwtjes bij het hondentrain- en paintballterrein zijn nagenoeg naadloos afgewerkt. Er werden nergens poepjes van dwergvleermuizen gezien, noch urinesporen die duiden op hun aanwezigheid. Het is echter niet uit te sluiten dat in het zomerhalfjaar in de gebouwtjes af en toe een mannetje gewone dwergvleermuis rust, net zo min als het geheel is uit te sluiten dat in de herfst een mannetje ruige dwergvleermuis in een spleetje of achter een plankje verblijft. Het is echter zeer onwaarschijnlijk dat in de verwarmde gebouwtjes en koude containers vaste verblijfplaatsen (kraamkolonies of winterverblijfplaatsen) van gebouwbewonende vleermuizen zijn.

Figuur 4.10 Noch in de oudere bomen (links), noch in de zorgvuldig afgewerkte en verwarmde gebouwen (rechts) komen geschikte inkruipopeningen en potentiële kraamverblijfplaatsen of overwinteringplekken voor vleermuizen voor.

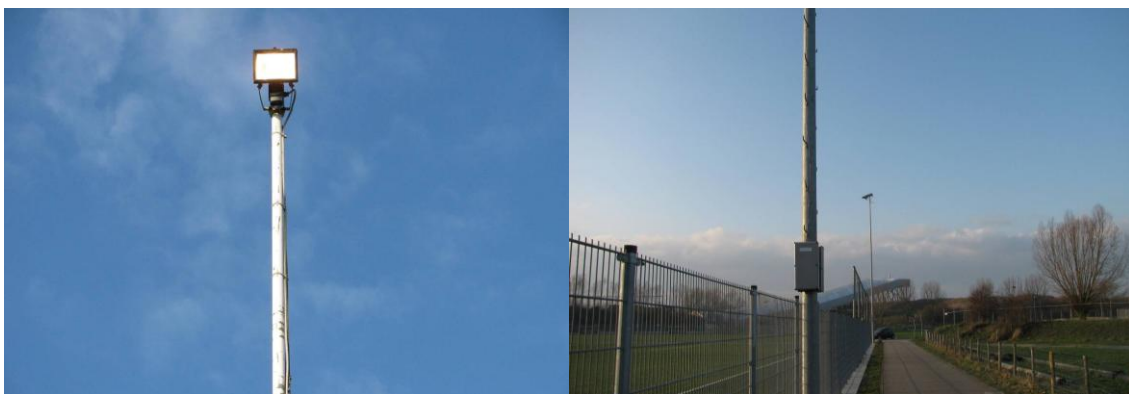
¹ Mededeling dhr. J.G. Vos, stadsecoloog Zoetermeer, januari 2010

De meervleermuis (kolonie in Stompwijk) maakt gebruik van de ringsloot aan de noordkant van locatie 3 om zijn belangrijkste foerageergebied te bereiken. Ook is het waarschijnlijk dat de watergangen, rijen laanbomen (Italiaanse populieren!) en groensingels worden gebruikt als jachtgebied en min of meer vaste vliegroutes van gewone en ruige dwergvleermuizen, laatvliegers en mogelijk watervleermuizen.

Figuur 4.11 Oevers, watergang en groengordel aan oostkant van locatie 3, optimaal biotoop voor jagende vleermuizen en mogelijk vliegroute van watervleermuis en/of ruige dwergvleermuis.

Rondom de hondentrain- en paintballvelden en de voetbalvelden bij locaties 2 en 3 staan veel zeer hoge lichtmasten, met felle lampen (waarvan er enkele zelfs overdag brandden). Lichttolerante vleermuissoorten zullen bij deze lampen jagen; lichtmijdende soorten (zoals gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis en tijdens de trek ook dwergvleermuizen) zullen deze sterke lichtbronnen echter mijden.

Figuren 4.12 Hoge, boven de groenstroken uitstekende lichtmasten, met felle lampen zijn alom aanwezig.

Van alle vastgestelde soorten en waarschijnlijk aanwezige soorten staan alleen de volgende soorten op de nieuwste Rode Lijst: waterspitsmuis en laatvlieger.

4.2 Samenvatting

Hieronder staan in tabelvorm de hierboven genoemde beschermde soorten opgesomd

Locatie Beschermde of bijzondere soorten	Status	1	2	3
brede wespenorchis	tabel 1 AMvB Ff-wet	35 stuks		
gewone pad	tabel 1 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
kleine watersalamander	tabel 1 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
bruine kikker	tabel 1 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
meerkikker	tabel 1 AMvB Ff-wet	+		+
middelste groene kikker	tabel 1 AMvB Ff-wet	(+ ?)		(+ ?)
wilde eend	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
kuifeend	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
meerkoet	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+

waterhoen	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
waterral	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
fazant	tabel 3 AMvB Ff-wet			+
houtduif	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
winterkoning	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
roodborst	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
heggenmus	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
merel	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
zanglijster	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
grote lijster	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
tjiftjaf	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
fitis	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
zwartkop	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
tuinfluiter	tabel 3 AMvB Ff-wet	(+ ?)		(+ ?)
kleine karekiet	tabel 3 AMvB Ff-wet			+
bosrietzanger	tabel 3 AMvB Ff-wet			+
rietzanger	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
snor	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
ekster	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		+
zwarte kraai	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		
vink	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		(+ ?)
putter	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		(+ ?)
groenling	tabel 3 AMvB Ff-wet	+		
Jaarrond beschermde nestplaatsen	tabel 3 AMvB Ff-wet	niet	niet	niet
veldmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet	+	(+)	+
rosse woelmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet	+		+
aardmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet	(+ ?)		(+ ?)
bosmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet	+		+
dwergmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet			+
bruine rat	niet beschermd			+
muskusrat	niet beschermd			+
konijn	tabel 1 AMvB Ff-wet	+		
haas	tabel 1 AMvB Ff-wet		+	+
bosspitsmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet	+		+
huisspitsmuis	tabel 1 AMvB Ff-wet	(+ ?)		(+ ?)
waterspitsmuis	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
egel	tabel 1 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
mol	tabel 1 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
hermelijn	tabel 1 AMvB Ff-wet			(+ ?)
bunzing	tabel 1 AMvB Ff-wet			(+ ?)
gewone dwergvleermuis	tabel 3 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
ruige dwergvleermuis	tabel 3 AMvB Ff-wet		(+ ?)	+
watervleermuis	tabel 3 AMvB Ff-wet			+
meervleermuis	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
laatvlieger	tabel 3 AMvB Ff-wet	+	(+ ?)	+
rosse vleermuis	tabel 3 AMvB Ff-wet		(+ ?)	+
gewone grootoorvleermuis	tabel 3 AMvB Ff-wet			(+ ?)
+ = (zeer waarschijnlijk) aanwezig, of broedend		(+ ?) = mogelijk aanwezig		

5 MOGELIJKE EFFECTEN EN BEPERKINGEN

5.1 Effecten

De uitbreiding en realisatie van de begraafplaats en de herinrichting van de andere locaties zullen negatieve effecten hebben op planten en dieren. Op de (waarschijnlijk) aanwezige door de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten (waaronder twee Rode Lijst-soorten) zullen de uitbreiding en herinrichting de volgende negatieve effecten *kunnen* hebben:

- vernietiging groeiplaats van enkele tientallen beschermde (tabel 1) brede wespenorchissen;
- vernietiging landhabitats algemene (tabel 1) diersoorten, zoals algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren;
- verstoring algemene (tabel 1) diersoorten, zoals algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren;
- vernietiging (deel van) landhabitat zwaarbeschermde (tabel 3) waterspitsmuis;
- verstoring (deel van landhabitat) zwaarbeschermde (tabel 3) waterspitsmuis;
- verstoring of vernietiging van vogels en hun nesten, eieren en jongen;
- verstoring van zwaarbeschermde (tabel 3) jagende vleermuizen en eventueel hun vaste vliegroutes.

5.2 Beperkingen

Het vernietigen van groeiplaatsen en het verstoren en/of vernietigen van landhabitats van tabel 1-soorten is niet ontheffingsplichtig. Het verstoren van broedende vogels, het verstoren (of vernietigen van een deel van het leefgebied) van waterspitsmuizen, vleermuizen en hun vaste vliegroutes / jachtgebieden is wel bij wet verboden. Hiervoor is een ontheffing van overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet nodig; deze ontheffingen worden met name voor vleermuizen niet gemakkelijk afgegeven.

Om overtreding van de verbodsbepalingen en dus strijdigheid met de Flora- en faunawet te voorkomen, kunnen bij de herinrichting van de locaties beperkingen worden nagestreefd. De meest voor de hand liggende beperkingen zijn:

- achterwege laten van vernietiging van de natuurvriendelijke oevers, rietvegetaties op locatie 3;
- sparen groeiplaats van de brede wespenorchissen;
- beperken van verstoring vleermuizen en andere dieren door felle nachtelijke verlichting (door gebruik korte lichtmasten of [antracietgrijze] gebogen palen en kleinere lampen in speciale armaturen, die moeten bevorderen dat het licht alleen op de rijbaan en het hiernaast liggende fietspad schijnt, gebruik zacht groen kunstlicht. De verlichting kan bovendien worden voorzien van speciale dimmers. De verlichting kan door de energieleverancier of vereniging om 23.30 uur worden teruggeschroefd) (zie figuur 6.4);
- opstarten van werkzaamheden buiten het voortplantingseizoen. Kap, rooiwerkzaamheden van struwelen, ruigtes en bomen afronden voor aanvang van het broedseizoen (voor half februari).

Indien deze beperkingen worden gerespecteerd, zullen er waarschijnlijk geen overtredingen van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet plaatsvinden, en kunnen (qua natuurwetgeving) de voorgenomen plannen worden uitgevoerd.

6 GEBIEDSBESCHERMING

De (P)EHS grenst aan de noord- en oostzijde van het Buytenpark (zie figuur 5.1). De Zoetermeersche Meerpolder ligt op zo'n 180 meter afstand, ten noorden van een rij hoge populieren (figuur 5.2), een weg en drie brede watergangen. Deze Meerpolder is een belangrijk leefgebied voor weidevogels; daarnaast is de Zoetermeersche Meerpolder een belangrijke pleisterplaats voor ganzen.

Figuur 6.1 De ligging van Buytenpark met in rood een indicatie van de ligging van de plangebieden, binnen het zwarte kader de exclave bebouwing en in lichtgroen de EHS: Nieuwe natuur in de vorm van het veenweidegebied van de Meerpolder.

Eventueel kunnen broedende 'kritische, snel verstoorde' weidevogels, zoals grutto's in de Meerpolder gevoelig zijn voor verstoring. Binnen een afstand van 200 meter van plangebied 3 (de schapenweide) bevinden zich als gevolg van de bestaande verstoring door de aanwezige cluster bebouwing (zie zwarte kader figuur 5.1) zeker geen weidevogels. Gelet op de afstand tot de ongestoorde polder (> 200 meter) is een verstoring van natuurwaarden (ook foeragerende ganzen) in de nieuwe situatie dus niet te verwachten, mits men maatregelen neemt om verstoring door geluid en licht te beperken.

Figuur 6.2 Zicht op veenweidegebied van de **Meerpolder**. Foto "Loki", Picasa webalbums.

De geluidverstoring zal naar verwachting op deze afstand zeer beperkt zijn, omdat er een rij hoge populieren tussen plangebiedje 3 en de Meerpolder staat. Eventuele verstoring door licht kan worden voorkomen door het gebruik van korte lichtmasten, speciale armaturen en gedempte (lieft groene) lichtbronnen waarbij het licht van de EHS wordt afgekeerd en afgeschermd.

Het duurzame behoud van de rij hoge populieren is zeer gewenst.

Figuur 6.3 Plangebied 3, met één van de drie watergangen en de rij populieren, tussen het Buytenpark en de cluster bebouwing in de Meerpolder.

Figuur 6.4 Vleermuisvriendelijke verlichting. Geschikte verlichting vanwege zo kort mogelijke, of gebogen lantaarnpalen, lichtbeperkende armaturen zonder uitstraling naar boven toe en “zacht groen”.

Het zoekgebied van een gecombineerde natte en droge ecologische verbindingszone (de Groen-Blauwe Slinger) staat gepland aan de westzijde van het Buytenpark. Deze verbindingszone komt eveneens zo ver van de drie plangebieden af te liggen, met daartussen fysiek zoveel afscheiding (de heuvel van Buytenpark, inclusief SnowWorld), dat de herschikking van de begraafplaats, het paintball- en hondentrainerterrein geen effecten zal hebben op het toekomstige functioneren van deze ecologische verbindingszone (evz).

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'De Wilck' ligt ruim zeven kilometer ten noordoosten van het plangebied. Gezien de afstand en de aard van de ingreep zijn er geen effecten op dit Natura 2000-gebied te verwachten.

De wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS en de effectieve werking van de evz zullen (onder bovengenoemde voorwaarden) geen significante negatieve effecten oplopen en kunnen de plannen gerealiseerd worden.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1 Conclusies

De uitbreiding van de begraafplaats Buytenpark en de verplaatsing van de paintball- en hondentrainerterreinen naar twee plangebieden in het noorden van het Buytenpark kan de volgende effecten hebben:

- vernietiging van de groeiplaats van enkele tientallen beschermde (tabel 1) brede wespenorchissen;
- vernietiging landhabitats van algemene (tabel 1) diersoorten, zoals algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren;
- verstoring van algemene (tabel 1) amfibieën en grondgebonden zoogdieren;
- mogelijke vernietiging van een (deel van) de landhabitat van de zwaarbeschermde (tabel 3) waterspitsmuis;
- verstoring (deel van landhabitat) van de zwaarbeschermde (tabel 3) waterspitsmuis;
- verstoring of vernietiging van vogels en hun nesten, eieren en jongen;
- verstoring van zwaarbeschermde (tabel 3) jagende vleermuizen en eventueel hun vaste vliegroutes.

Indien voldoende schadebeperkende maatregelen worden uitgevoerd, de oudere populieren aan de noordzijde, de rietkragen en natuurvriendelijk ingerichte oeverzones in het plangebied 3, het “schapenlandje” worden gespaard, zal er geen overtreding plaatsvinden van (verbodsbepalingen van) de Flora- en faunawet.

De verplaatsing van de paintball- en hondentrainerterreinen naar twee plangebieden in het noorden van het Buytenpark kan leiden tot geluid- en lichtoverlast in het nabijgelegen EHS-veenweidegebied de Zoetermeersche Meerpolder. Indien voldoende schadebeperkende maatregelen worden uitgevoerd, zullen er geen schadelijke effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van dit deel van de EHS optreden, en zal evenmin de effectieve inrichting en werking van de ecologische verbindingzone Blauw-Groene Slinger gefrustreerd worden.

7.2 Aanbevelingen

Indien in de nieuw te bouwen gebouwtjes op locaties 2 en 3 enkele goed afgewerkte zomerverblijfplaatsen van vleermuizen worden aangebracht, ingebouwd, is geen ontheffing voor de sloop van gebouwen met mogelijk tijdelijke zomerverblijfplaatsen of baltsplaatsen van mannetjes gewone of ruige dwergvleermuizen nodig! De sloop van deze gebouwtjes moet dan wel in de winter plaatsvinden.

Dan is aanvullend onderzoek naar deze soorten in de zomer en vroege herfst niet nodig.

8 OVERZICHT GEBRUIKTE BRONNEN

Literatuuroverzicht:

- * Broedvogelinventarisatie 'Buytenpark' 2005; Vogelwerkgroep Zoetermeer, 2007;
- * Haalbaarheidsonderzoek SnowWorld Zoetermeer, RBOI 2009;
- * Natuurmonitoring Buytenpark 2005; Stichting Ecologisch Advies (StEA), 2006;
- * Natuurwaarden Noordwest 2 Zoetermeer; bSR ecologisch advies, 2007.

Geconsulteerde websites:

- www.natuurloket.nl;
- waarneming.nl
- www.minlnv.nl
- www.zuid-holland.nl

Geconsulteerde personen:

De heer J. G. Vos, stadsecoloog Zoetermeer

9 COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Zoetermeer
Project	: Natuurnotitie
Dossier	: C7202.03.001
Omvang rapport	: 29 pagina's
Auteur	: Ilco van Woersem
Externe controle	: Saskia Mulder
Projectleider	: Ilco van Woersem
Projectmanager	: Saskia Mulder
Datum	: januari 2010
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

Water

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1132

3800 BC Amersfoort

T (033) 468 20 00

F (033) 468 28 01

www.dhv.nl

DHV B.V.